

บทที่ 6

สรุปและข้อเสนอแนะ

6.1 สรุป

อุตสาหกรรมสิ่งทอของประเทศไทยมีความเป็นมาที่ยาวนาน โดยยุคเริ่มแรกเป็นการผลิตผ้าเพื่อใช้ในกิจการทหาร ต่อมาภายหลังจากปี 2493 อุตสาหกรรมสิ่งทอไทยได้มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว ประกอบกับรัฐบาลสมัยนั้นได้ออกพระราชบัญญัติส่งเสริมอุตสาหกรรมและพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนเพื่ออุตสาหกรรมขึ้น ทำให้เอกชนทั้งชาวไทยและต่างประเทมาลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอเป็นจำนวนมาก นอกจากนั้นการประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติเพื่อเน้นการส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรมทดแทนการนำเข้า โดยมีอุตสาหกรรมสิ่งทอเป็นตัวนำในการปฏิบัติตามแนวนโยบายดังกล่าว ก็มีส่วนสนับสนุนให้อุตสาหกรรมสิ่งทอมีความเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องตลอดมา แม้ว่าจะประสบกับปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ บ้างก็ตาม

เพื่อให้เห็นถึงบทบาทความสำคัญของอุตสาหกรรม การศึกษานี้จึงมุ่งเน้นที่จะแสดงให้เห็นถึงสถานภาพและศักยภาพของอุตสาหกรรมสิ่งทอโดยเฉพาะอุตสาหกรรมเส้นใยประดิษฐ์และอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูป โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงโครงสร้างทั้งทางด้านการผลิตและการตลาด จุดเด่น จุดด้อย ปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนศักยภาพและแนวโน้มในอนาคตของอุตสาหกรรมทั้ง 2 ประเภทนี้

วิธีการที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบพรรณนาความ โดยข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลปฐมภูมิซึ่งได้จากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเส้นใยประดิษฐ์และอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูป สำหรับจำนวนกิจการในอุตสาหกรรมเส้นใยประดิษฐ์ที่ทำการสำรวจมี 8 แห่ง ส่วนกิจการเสื้อผ้าสำเร็จรูปมี 40 แห่ง แบ่งเป็นกิจการขนาดเล็ก 13 แห่ง กิจการขนาดกลาง 11 แห่ง และกิจการขนาดใหญ่ 16 แห่ง

ในการพิจารณาด้านสถานภาพนั้น พิจารณาจากข้อมูลทางด้านการผลิตและข้อมูลทางด้านการตลาด โดยข้อมูลทางด้านการผลิตนั้น เป็นการศึกษาถึงเทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิต เครื่องจักร/อุปกรณ์ วัสดุที่ใช้ แรงงาน กำลังการผลิต ผลผลิต และประสิทธิภาพในการ

ผลิต ส่วนข้อมูลทางด้านการตลาดเป็นการศึกษาถึงกลุ่มลูกค้า คู่แข่ง ฐานะ การแข่งขัน คุณภาพ ปัญหาและอุปสรรคของอุตสาหกรรมเส้นใยประดิษฐ์และอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูป จากนั้นนำ ข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ถึงศักยภาพของอุตสาหกรรมทั้ง 2 ประเภทว่า ในอนาคตมีแนวโน้มอย่างไร เพื่อเป็นแนวทางในการลงทุนและปรับตัวในอุตสาหกรรมทั้ง 2 นี้ต่อไป

โครงสร้างอุตสาหกรรมสิ่งทอของประเทศไทยประกอบด้วย อุตสาหกรรมสิ่งทอต้นน้ำ คือ การผลิตเส้นใย ทั้งเส้นใยธรรมชาติและเส้นใยประดิษฐ์ อุตสาหกรรมสิ่งทอกลางน้ำ ได้แก่ การปั่นด้าย การทอผ้า ถักผ้า อุตสาหกรรมการฟอกย้อม การแต่งสำเร็จ และการพิมพ์ผ้า ส่วน อุตสาหกรรมปลายน้ำ ได้แก่ อุตสาหกรรมการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป โดยอุตสาหกรรมสิ่งทอของ ประเทศไทยมีการผลิตต่อเนื่องและเชื่อมโยงกันโดยตลอด

ในปัจจุบันอุตสาหกรรมสิ่งทอเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่มีความสำคัญต่อประเทศไทยทั้งในแง่ของการจ้างงาน รายได้จากการส่งออก และก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในภาคอุตสาหกรรม การผลิตเป็นจำนวนมหาศาล กล่าวคือ ในปี 2538 มีการจ้างงานในสาขาสิ่งทอจำนวน 1,143,900 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 23.6 ของการจ้างงานในภาคการผลิต และมีมูลค่าจากการส่งออกถึง 162,932.2 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 11 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด สำหรับในระดับการค้าระหว่างประเทศนั้น ประเทศไทยมีการส่งออกผลิตภัณฑ์สิ่งทอคิดเป็นร้อยละ 1.23 ของมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์สิ่งทอโลกในปี 2537 โดยมีมูลค่าการส่งออกสูงเป็นลำดับที่ 20 ของโลก

ทางด้านการผลิตของอุตสาหกรรมทั้ง 2 ประเภทพบว่า อุตสาหกรรมเส้นใยประดิษฐ์เป็นอุตสาหกรรมที่เน้นการใช้เครื่องจักรมากกว่าแรงงาน ซึ่งตรงข้ามกับอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปที่มีการเน้นใช้แรงงานเป็นสัดส่วนที่สูง โดยแรงงานที่ใช้ในอุตสาหกรรมเส้นใยประดิษฐ์ อุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปขนาดกลาง และอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปขนาดใหญ่ส่วนมากเป็น แรงงานมีฝีมือ ในขณะที่แรงงานที่ใช้ในอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปขนาดเล็กเป็นแรงงานไร้ฝีมือ ซึ่งประสิทธิภาพในการผลิตของแรงงานในสายตาของผู้ประกอบการนั้นพบว่า มีประสิทธิภาพในการผลิตทัดเทียมกัน นอกจากนั้นทุกอุตสาหกรรมยังมีการปรับปรุงและพัฒนาทักษะในการทำงาน ในรูปแบบต่าง ๆ ด้วย

ในด้านเครื่องจักรที่ใช้ทำการผลิตนั้น อุตสาหกรรมเส้นใยประดิษฐ์ส่วนใหญ่ใช้เครื่องจักรจากต่างประเทศ ตรงข้ามกับอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปขนาดเล็กที่มักนิยมใช้เครื่องจักรภายในประเทศในการผลิต ส่วนอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปขนาดกลางและขนาดใหญ่ใช้เครื่องจักรจากทั้งภายในประเทศและจากต่างประเทศประกอบกัน เช่นเดียวกับการใช้วัตถุดิบในการผลิต อุตสาหกรรมเส้นใยประดิษฐ์ใช้วัตถุดิบจากต่างประเทศเป็นหลัก ส่วนอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปมีการใช้วัตถุดิบจากทั้งในประเทศและต่างประเทศประกอบกันในสัดส่วนที่แตกต่างกันไป

อุตสาหกรรมเส้นใยประดิษฐ์ส่วนใหญ่เป็นการร่วมทุนกับต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศญี่ปุ่น แต่อุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปนั้นมักเป็นกิจการของคนไทย มีการร่วมทุนกับต่างประเทศบ้างแต่ไม่เป็นสัดส่วนที่สูงมากนัก แต่ละกิจการมีการรับเทคโนโลยีในรูปแบบที่แตกต่างกันไป โดยมากมักเป็นการรับเทคโนโลยีจากการทำสัญญาซื้อขายเครื่องจักรเป็นหลัก เมื่อพิจารณาถึงด้านประสิทธิภาพการผลิตของแต่ละกิจการพบว่า อุตสาหกรรมเส้นใยประดิษฐ์ส่วนใหญ่ผลิตได้เต็มกำลังการผลิตแล้ว แต่อุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปทั้ง 3 ขนาดยังผลิตได้ไม่เต็มกำลังการผลิต ซึ่งสาเหตุหลักที่ยังผลิตได้ไม่เต็มกำลังการผลิตเนื่องจาก สาเหตุทางด้านการตลาดและปัญหาทางด้านบุคลากร ทั้งการขาดแคลนบุคลากรและด้านค่าจ้างแรงงาน

ทางด้านการตลาดพบว่า อุตสาหกรรมเส้นใยประดิษฐ์ส่วนใหญ่มีกลุ่มลูกค้าทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ โดยส่งไปจำหน่ายยังสหรัฐอเมริกา ยุโรป จีน ฮองกง และศรีลังกา เป็นต้น แต่อุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปขนาดเล็กมีกลุ่มลูกค้าหลักคือลูกค้าภายในประเทศ สำหรับอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปขนาดกลางมีกลุ่มลูกค้าหลักคือ ลูกค้าทั้งภายในประเทศและลูกค้าจากต่างประเทศ โดยลูกค้าจากต่างประเทศได้แก่ ลูกค้าจากกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง แอฟริกา ออสเตรเลีย และฟินแลนด์ ส่วนอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปขนาดใหญ่มีกลุ่มลูกค้าหลักเป็นลูกค้าต่างประเทศ โดยอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปขนาดใหญ่มักเป็นการรับจ้างผลิตให้กับบริษัทในต่างประเทศหรือเป็นการผลิตเพื่อการส่งออกทั้งหมด ซึ่งกลุ่มประเทศที่เป็นลูกค้าได้แก่ สหรัฐอเมริกา แคนาดา สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น ฮองกง และฟิลิปปินส์ โดยอุตสาหกรรมสิ่งทอทั้ง 2 ประเภทนี้ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มลูกค้าในระดับปานกลางถึงระดับบน

สำหรับคู่แข่งชั้นของอุตสาหกรรมเส้นใยประดิษฐ์ส่วนใหญ่เป็นคู่แข่งชั้นจากทั้งในประเทศและต่างประเทศ ขณะที่คู่แข่งชั้นของอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปขนาดเล็กและขนาด

กลางเป็นคู่แข่งกันภายในประเทศ และคู่แข่งกันของอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปขนาดใหญ่เป็นคู่แข่งจากต่างประเทศเป็นหลัก เช่น จีน อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ เวียดนาม ซึ่งล้วนแต่มีค่าจ้างแรงงานถูกกว่าประเทศไทยทั้งสิ้น แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาถึงความสามารถในการแข่งขันพบว่าสินค้าส่วนใหญ่ทั้งเส้นใยประดิษฐ์และเสื้อผ้าสำเร็จรูปมีความสามารถในการแข่งขันได้ดี เนื่องจากคุณภาพสินค้าของไทยสูงกว่าคู่แข่ง

ทางด้านปัญหาและอุปสรรคของอุตสาหกรรมสิ่งทอแบ่งเป็น ปัญหาภายในประเทศและปัญหาจากต่างประเทศ โดยปัญหาภายในประเทศที่อุตสาหกรรมเส้นใยประดิษฐ์ประสบอยู่ได้แก่ ปัญหาด้านราคาวัตถุดิบ ค่าจ้างแรงงาน และปัญหาด้านภาษีอากร โดยเฉพาะการคืนภาษีมูลค่าเพิ่มที่ล่าช้า ขณะที่ปัญหาภายในประเทศของอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปขนาดเล็กเป็นด้านการขาดแคลนบุคลากรและค่าแรง ส่วนอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปขนาดกลางและขนาดใหญ่นั้น มีปัญหาสำคัญคือ ปัญหาด้านค่าจ้างแรงงานที่สูง ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นตามด้วย

ส่วนปัญหาจากต่างประเทศนั้น อุตสาหกรรมเส้นใยประดิษฐ์ประสบกับปัญหาด้านอัตราภาษีอากร โดยผู้ผลิตเห็นว่าอัตราภาษีอากรที่เก็บจากวัตถุดิบนำเข้ามีอัตราที่สูงเมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่ง ขณะที่อุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปขนาดกลางและขนาดใหญ่ประสบกับปัญหาด้านอัตราภาษีอากร การกีดกันทางการค้า และปัญหาด้านขั้นตอนในการส่งออกเป็นส่วนใหญ่ แต่สำหรับอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปขนาดเล็กนั้นพบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาจากต่างประเทศ เนื่องจากเป็นกิจการที่ผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศเพียงอย่างเดียว

ในด้านความช่วยเหลือจากรัฐบาลพบว่า รัฐได้ให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมสิ่งทอไทยโดยมีการกำหนดนโยบายด้านต่าง ๆ อาทิ นโยบายส่งเสริมการประกอบการโดยเสรี นโยบายส่งเสริมการลงทุน นโยบายสนับสนุนทางการเงินให้แก่ผู้ผลิตและผู้ส่งออก นโยบายสนับสนุนการส่งออก นโยบายภาษีอากรเพื่อการส่งออก การส่งเสริมพัฒนาด้านบุคลากรและเทคนิควิชาการ การสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและเอกชน แต่อย่างไรก็ตาม ในความเห็นของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมสิ่งทอพบว่า ความช่วยเหลือดังกล่าวของรัฐบาลยังไม่เพียงพอกับความต้องการของตน

เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว อุตสาหกรรมเส้นใยประดิษฐ์และอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปยังสามารถดำรงอยู่ได้หากผู้ผลิตมีการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพสินค้าของตนอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปที่ได้รับผลกระทบจากการแข่งขันกับต่างประเทศที่มีต้นทุนค่าจ้างแรงงานถูกกว่าควรมีการยกระดับสินค้าของตนให้มีคุณภาพสูงขึ้น เพื่อแข่งขันกับผู้ผลิตเสื้อผ้าระดับสูงจากประเทศอื่น ๆ ที่มีต้นทุนการผลิตสูงกว่าประเทศไทยแทนที่จะทำการผลิตสินค้าคุณภาพต่ำเพื่อแข่งขันกับประเทศที่มีต้นทุนการผลิตต่ำกว่า แต่ทั้งนี้รัฐบาลต้องมีการให้ความช่วยเหลืออุตสาหกรรมทั้ง 2 ประเภทอย่างจริงจังด้วย จึงจะทำให้อุตสาหกรรมสิ่งทอไทยสามารถแข่งขันและดำรงอยู่ต่อไปในอนาคต

6.2 ข้อเสนอแนะ

จากการที่อุตสาหกรรมสิ่งทอในปัจจุบันประสบกับปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ส่งผลให้สถานการณ์ของอุตสาหกรรมสิ่งทอในประเทศไทยอยู่ในภาวะที่ชะลอตัวลงทั้งในด้านการผลิต การส่งออก รวมทั้งมีการแข่งขันกับประเทศคู่แข่งอย่างรุนแรง ดังนั้นภาครัฐบาลและเอกชนควรจะช่วยมือกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อให้อุตสาหกรรมสิ่งทอไทยสามารถแข่งขันและเติบโตต่อไป ดังนี้

6.2.1 ด้านการผลิต

ก) ควรมีการปรับลดภาษีนำเข้าวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตเส้นใยสังเคราะห์ และผลิตภัณฑ์สิ่งทออื่น ๆ ให้มีความเหมาะสมและสามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้

ข) ควรกระจายการผลิตไปยังภูมิภาคที่มีแรงงานมาก และมีค่าแรงต่ำ หรือมีการส่งเสริมการลงทุนไปยังต่างประเทศที่มีต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่าประเทศไทย เพื่อลดต้นทุนการผลิต รวมทั้งมีการฝึกอบรมแรงงานเพื่อผลิตแรงงานฝีมือออกสู่ตลาดได้เพียงพอกับความต้องการ และมีการอนุญาตให้นำเข้าแรงงานจากต่างชาติมาทำการผลิต เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงานและปัญหาค่าแรงในประเทศสูง แต่ทั้งนี้จะต้องมีการกำหนดเงื่อนไขและกฎเกณฑ์ในการนำเข้าแรงงานจากต่างชาติให้กระทบกระเทือนต่อการจ้างงานในประเทศและความมั่นคงของชาติ

ค) รัฐบาลควรมีการปรับปรุงระบบศุลกากรในการนำเข้าวัตถุดิบ การส่งออกผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป และการขดเชยภาษี ให้สะดวกและรวดเร็วขึ้น รวมทั้งมีการปรับปรุงขั้นตอนพิธีการทางด้านการขนถ่ายสินค้าของการท่าเรือให้รวดเร็วขึ้นด้วยเช่นกัน

ง) ควรมีการปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า ประปา ให้ดีขึ้น และเหมาะสมกับการขยายตัวของอุตสาหกรรมในปัจจุบัน โดยเฉพาะในเรื่องของไฟฟ้าตก ไฟฟ้าดับ ซึ่งมีผลกระทบต่อโรงงานผลิตเส้นใยประดิษฐ์ที่ต้องมีการผลิตอย่างต่อเนื่อง โดยอาจเพิ่มกำลังการผลิตไฟฟ้าและจำนวนสถานีย่อยให้มากขึ้น หรือสนับสนุนให้โรงงานแต่ละแห่งมีการผลิตไฟฟ้าใช้เองภายในโรงงาน

6.2.2 ด้านการตลาด

ก) พัฒนารูปแบบและคุณภาพของผลิตภัณฑ์สิ่งทอ โดยยกระดับคุณภาพสิ่งทอไปสู่ระดับกลางขึ้นไป โดยเน้นการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพสูงเพื่อส่งออกในตลาดระดับบน และเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับผู้ผลิตสินค้าระดับปานกลางและระดับสูง อาทิ ฮองกง สาธารณรัฐเกาหลี และไต้หวัน ทั้งนี้ควรจะหลีกเลี่ยงการแข่งขันในตลาดสินค้าคุณภาพต่ำจากกลุ่มประเทศที่มีค่าจ้างแรงงานถูกกว่า เช่น สาธารณรัฐประชาชนจีน เวียดนาม และ อินโดนีเซีย นอกจากนี้ผู้ผลิตควรจะเร่งพัฒนาสินค้าของตนให้ตรงกับความต้องการของแต่ละตลาด และส่งเสริมให้ผู้ผลิตส่งออกสร้างตราขายี่ห้อของตนเองให้เป็นที่รู้จักของผู้บริโภคในต่างประเทศด้วย

ข) หาช่องทางขยายตลาดส่งออกไปยังต่างประเทศให้ได้มากขึ้น โดยอาจจะมีการจัดแสดงสินค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้ลูกค้าได้รู้จักผลิตภัณฑ์สิ่งทอจากประเทศไทย การจัดคณะผู้แทนการค้าไปศึกษาและขยายสู่ทางการตลาดให้กว้างขวางขึ้น รวมทั้งการติดต่อค้าขายสินค้ากับลูกค้าโดยตรง เพื่อลดต้นทุนทางการตลาดและสามารถแข่งขันกับประเทศคู่ค้าอื่น ๆ ได้ เป็นต้น นอกจากนี้ ควรมีการหาตลาดใหม่ๆ เช่น แอฟริกา ประเทศทางยุโรปตะวันออก ซึ่งไม่ค่อยมีความสัมพันธ์ทางการค้ากับประเทศไทยมากนัก เพื่อเป็นการเปิดตลาดใหม่ให้กับสินค้าไทยในอนาคต

ค) ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมสิ่งทอควรให้ความสำคัญกับการรักษาสิ่งแวดล้อมในด้านการผลิตเพิ่มมากขึ้น เพื่อเตรียมพร้อมรับมาตรฐานการกีดกันทางการค้าจากประเทศทางยุโรปและสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีการใช้มาตรฐาน ISO 14000 เป็นตัวควบคุมมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ที่จะนำไปจำหน่ายในประเทศ ดังนั้นหากประเทศไทยมีการพัฒนาคุณภาพของสินค้าโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและอาศัยมาตรฐานดังกล่าวเป็นตัวควบคุมก็จะสามารถส่งสินค้าไปจำหน่ายยังประเทศดังกล่าวได้โดยไม่ถูกกีดกันทางการค้า

6.2.3 ด้านการพัฒนาเทคโนโลยี

ก) ผู้ผลิตสิ่งทอควรร่วมกันศึกษา วิจัย และพัฒนาเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ชนิดใหม่ วัสดุดิบในการผลิตใหม่ ๆ ที่อาจช่วยลดต้นทุนหรือเพิ่มคุณภาพผลผลิต รวมทั้งมีการจัดการทางด้านสภาวะแวดล้อมด้วย โดยอาจทำในรูปแบบของการรวมตัวและจัดตั้งสมาคมทางวิชาการขึ้นเพื่อเป็นศูนย์กลางในการร่วมกันพัฒนาให้อุตสาหกรรมสิ่งทอไทยเจริญเติบโตต่อไปในอนาคต

ข) จัดตั้งสถาบันสิ่งทอขึ้นเพื่อกำหนดบทบาท ตลอดจนแนวนโยบายในการพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอที่ชัดเจน โดยสถาบันนี้จะทำหน้าที่เป็นผู้สำรวจ รวบรวม และติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งทอ ส่งเสริมให้มีการพัฒนาและวิจัยเกี่ยวกับสิ่งทอ รวมทั้งเป็นผู้ประสานงานด้านการส่งเสริมและพัฒนาสิ่งทอระหว่างภาครัฐและเอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

สำหรับความคืบหน้าเกี่ยวกับสถาบันสิ่งทอนั้น คณะรัฐมนตรีในรัฐบาลนายกรัฐมนตรีบรรหาร ศิลปอาชา ได้อนุมัติให้มีการจัดตั้งสถาบันสิ่งทอขึ้นเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2539 ให้เป็นสถาบันอิสระไม่ขึ้นกับหน่วยงานราชการ มีคณะกรรมการบริหารจำนวน 18 ท่าน แต่งตั้งมาจากภาครัฐและเอกชน ซึ่งรัฐบาลให้เงินสนับสนุนเริ่มแรก 50 ล้านบาท เพื่อใช้ในการดำเนินการของสถาบัน ส่วนเงินสนับสนุนอีกส่วนหนึ่งจะได้จากการบริจาคและการเก็บจากผู้ประกอบการสิ่งทอ โดยคิดร้อยละ 0.03 ของยอดคงมูลบัญชีในปีที่ผ่านมา แต่ไม่เกิน 30,000 บาท และเก็บจากค่าบริการที่สถาบันให้บริการกับผู้ประกอบการ เช่น เก็บจากค่าบริการฝึกอบรม สถาบันสิ่งทอหารายได้โดยให้อุตสาหกรรมพัฒนามูลนิธิ เป็นผู้จัดเก็บในระยะเริ่มแรก ได้มีการแต่งตั้งให้ผู้อำนวยการกองอุตสาหกรรมสิ่งทอทำหน้าที่รักษาการผู้อำนวยการสถาบันสิ่งทอ และให้ใช้สถานที่พร้อมทั้งเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ของกองอุตสาหกรรมสิ่งทอในระยะแรก แนวทางการดำเนินงานของ

สถาบันสิ่งทอจะให้บริการปรึกษาแนะนำโดยมีผู้เชี่ยวชาญแต่ละสาขา จัดฝึกอบรมและสัมมนา บริการข้อมูลข่าวสาร บริการตรวจสอบและทดสอบพร้อมทั้งรับรองผลของผลิตภัณฑ์สิ่งทอในมาตรฐานสากล

ค) ส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ โดยการลดอัตรานำเข้า เครื่องจักรใหม่ที่ทันสมัย หรือให้กู้ยืมเงินเพื่อลงทุนขยายกิจการหรือซื้อเครื่องจักรโดยคิดอัตราดอกเบี้ยต่ำ และมีกำหนดระยะเวลาการชำระหนี้ยาว ทั้งนี้เพื่อให้อุตสาหกรรมสิ่งทอมีการผลิตขนาดใหญ่ อันจะก่อให้เกิดการประหยัดต่อขนาด (Economies of Scale) ในระยะยาว

อย่างไรก็ตาม การที่อุตสาหกรรมสิ่งทอไทยจะสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันและอุปสงค์ได้นั้น ต้องอาศัยความร่วมมือของทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนอย่างจริงจังประกอบกันเป็นหลัก รวมทั้งต้องแก้ไขปัญหาค่าเงินบาทและอุปสรรคให้ถูกจุด และเลือกแข่งขันให้ถูกกลุ่ม อุตสาหกรรมสิ่งทอของประเทศไทยจึงจะสามารถดำรงอยู่ได้ต่อไป

6.3 ข้อจำกัดของการศึกษา

1. ข้อจำกัดทางด้านข้อมูล กล่าวคือข้อมูลที่ได้เป็นข้อมูลจำนวนน้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนกิจการในอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปทั้งหมด ดังนั้นข้อมูลที่ได้จึงเป็นเพียงข้อมูลส่วนย่อยของอุตสาหกรรมสิ่งทอเท่านั้น ไม่สามารถอธิบายถึงภาพรวมของอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปได้อย่างถูกต้องและชัดเจน

2. ในการเก็บข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามไปยังกิจการต่าง ๆ ทางไปรษณีย์ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาเป็นจำนวนน้อยและข้อมูลที่ได้อาจไม่ครบถ้วน แม้ว่าภายหลังผู้ทำการศึกษาได้ออกเก็บข้อมูลด้วยตนเอง แต่เจ้าของกิจการหรือผู้ประกอบการอุตสาหกรรมมีการปิดบังข้อมูลบางส่วนไว้เป็นความลับ และบางครั้งผู้ประกอบการไม่ทราบตัวเลขที่แน่นอน จึงให้ข้อมูลด้วยการประมาณการแทน ดังนั้น ผลที่ได้จากการศึกษานี้จึงอาจคลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริงได้

6.4 ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาต่อ

ในการศึกษาด้านภาพและศักยภาพของอุตสาหกรรมสิ่งทอนี้เป็นการศึกษาเพียงส่วนหนึ่งของอุตสาหกรรมสิ่งทอเท่านั้น คืออุตสาหกรรมเส้นใยประดิษฐ์และอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูป ซึ่งผลที่ได้จึงไม่สามารถอธิบายภาพรวมที่ถูกต้องของทั้งอุตสาหกรรมสิ่งทอ ดังนั้นผู้สนใจจะทำการศึกษาต่อควรทำการศึกษาในอุตสาหกรรมอื่น ๆ นอกเหนือจากอุตสาหกรรม 2 ประเภทนี้ และในการเก็บข้อมูลควรใช้กลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่กว่าในการศึกษาครั้งนี้ เพื่อให้ได้ภาพรวมที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย